

עין משפט
נר מצוה

יד:

שבעת ימים פרק ראשון יומא

מסורת הש"ס

אז א"מ פ"ה מהלכות
משנה הקצונה הלכה
ו"פ"ה מהלכות ממזין
הלכה י'
כ"ב מ"ו פ"ד מה'
מקצת הלכה ו'
: וטור א"ת פ"תן ממ ונבי
: סע'
ה"ה ד"מ"ט פ"ו הלכה
ד'

רבינו הגאון

אב"י אמר אפילו תימא
... דעבי עבודה כוליה
למא ולמאי מדר עליה
נמא ומנא טהור לכל
מבורא. וכן עושין לו כל
צבעה הוסיף. ומוקדא את
קטורת ומוקדא את השרת
כיני והתמן בתמיד (פרק ו')
פ"ג מ"י שוכה ברישון (ו')
זוכה כמורה ואחר כך מי
זוכה ברישון. א"ר יוחנן
ואן אמר סדר יומא שבעין
ויש המעשה דמשה
תמיד. כלומר חולק על
נמא שבעה סבת תמיד.
רמי סדר יומא אסדר
נמא. כמאן שנינו קטרת
אחר כך נרות. ובפרק
לאחריו שנינו השרת
פ"ה השני והקטרת
פ"ה השני. ומה נרות
אחר כך שרת. ושני
ב"י את המני דמקדו
קטרת נרות בהטבת שתי
ז"ת ואידך המתיני
מקדו. הנירות לקטרת
הטבת (כ"ו ה"ה) נרות.
מימרה דקטרת תהוו
נרות ומקדו תהוו
שכיב ב' נרות. והא אב"י
סדר מערכה. כלומר
חשב סדר עבודת
מקדו דהביאו לו את
תמיד וברכ מוסקין
מסקין לה. אמר לרבנן
קטרת מוסקין לה. לאבא
:אולי בדם תמיד מוסקין
הו. ואב"י אליבא דאבא
:אולי דתני לא ייטיב
אחר כך יקטיר אלא יקטיר
אחר כך ייטיב. פי' לא
: אולי הבל ואחר כך יקטיר
הו. אב"י יקטיר ואחר כך
: אולי ההטבת. אבא שאול
: יקטיר שניב ואחר כך
הטבת וברכ מוסקין
: ב"ס התמיד ומסקין
: שבת כל הנירות ואחר כך
: קטיר. מאי ענינא דאבא
:אולי דתמיד בבקר ונר.
דבריו פשוטין הן.

אמר אב"י

אמר אב"י א"א קשיא כאן בהטבת
שתי נרות כו'. מדלא קאמר
אלא שבת אב"י מכלל דלא הדר קיה
משייאל דשנינא ארומיא דמתינינן
אהיאל דתמיד וקשיא לן אמאי לא
משני נמי הכי דמתינינן דהכא בשמי
נרות ומתינינן דתמיד בשמי נרות
וגרלה לן דלפילו א"י הו משני הכי
אכמי פליגא אמתנינן דהמס וזיקת
דס התמיד נתר דישון מונח הפנימי
והמנורה והכל קמני זיקת נרישאל
להכי לרין לאוקמי כתנאי והא דלא
קתני נמתנינן נמי טענה דמקמי
הקטורת י"ל דלא קא חשיב אלא
הטבת שמי נרות שהן גמר העבודה
והטבת חמש נרות לא היה עושה כה"ג
דלמחר במסוך ארורי ועלמח קא מורי:
הרי"א אבא שאול וכו'. לעיל כי
שמעון איש המלצה היא היה מלי
אבא שאול היא דפליגי אמתנינן דיומא
עליה וי"ל דיתחא ליה לומר להזכיר שם
שמעון איש המלצה ועוד משום דאשכחן
אמתנינן דתמיד דקאמר רבי שמעון
איש המלצה משה תמיד:

ורמינהו מי שזכה ברישון מובח הפנימי וכו'.
לא הוה לרין לאחיי מי שזכה ברישון הפנימי אלא מי
שזכה במנורה והקטרת מי שהי' דלא מיתי הה"א מי שזכה לתרום
מונח החילון ומי שזכה בצדקה דקמני הם אלא נקט דלא לעיל
מינה דהיינו דישון מונח הפנימי
שעשית במסוך להם ללשמועין דמי
שזכה במנורה ובקטורת דבנקר איירי
דדשו מונח הפנימי והדר מי שזכה בנמורה
ומנתי דהכא נמי בנקר איירי והכי
נמי הוה מלי לאקשויה דמתני' קמני
וזיקת דס תמיד נרישאל ובמס' תמיד
(דף ל:): קמני נרישאל מי שזכה ברישון
מונח הפנימי והדר מי שזכה במנורה
והדר קמני שחיתת התמיד וקבלת דמו
וזיקתו והדר העלאת אברים לכבש
והעלאתו מכבש למנוח וכי משני רבי
שמעון איש המלצה היא אז הכל
מתוקן ומנורת דקמני הם נרישאל
פ"רין: **מאן תנא תמיד** רבי
שמעון איש המלצה היא. רב הונא
קיבל דר"ש איש המלצה ורבנן פליגי
בסדר העבודה אבל לא ידע היכי
סבירא ליה:

אמר אב"י א"א קשיא כאן בהטבת
שתי נרות כו'. מדלא קאמר
אלא שבת אב"י מכלל דלא הדר קיה
משייאל דשנינא ארומיא דמתינינן
אהיאל דתמיד וקשיא לן אמאי לא
משני נמי הכי דמתינינן דהכא בשמי
נרות ומתינינן דתמיד בשמי נרות
וגרלה לן דלפילו א"י הו משני הכי
אכמי פליגא אמתנינן דהמס וזיקת
דס התמיד נתר דישון מונח הפנימי
והמנורה והכל קמני זיקת נרישאל
להכי לרין לאוקמי כתנאי והא דלא
קתני נמתנינן נמי טענה דמקמי
הקטורת י"ל דלא קא חשיב אלא
הטבת שמי נרות שהן גמר העבודה
והטבת חמש נרות לא היה עושה כה"ג
דלמחר במסוך ארורי ועלמח קא מורי:
הרי"א אבא שאול וכו'. לעיל כי
שמעון איש המלצה היא היה מלי
אבא שאול היא דפליגי אמתנינן דיומא
עליה וי"ל דיתחא ליה לומר להזכיר שם
שמעון איש המלצה ועוד משום דאשכחן
אמתנינן דתמיד דקאמר רבי שמעון
איש המלצה משה תמיד:

ראשי גבעולין ויהו אב"י אמר אפילו תימא
ר"ע דעביד עבודה כוליה יומא ולפניא מדר
עליה ושביל ועביד הקרב השמיש: ומוקדו
את הקטורת ומטיב את הנרות: אלא
קטורת ברישא והדר נרות ורמינהו כ"מ שזכה
ברישון מובח הפנימי ומי שזכה במנורה ומי
שזכה בקטורת אמר רב הונא מאן תנא תמיד
רבי שמעון איש המלצה הוא והא איפכא
שמעינן ליה דתנן **בא לו לקרן מורחית**
צפונית (ה) **נותן מורחה צפונה מערבית**
דרומית נותן מערבה דרומה ותני עלה רבי
שמעון איש המלצה משנה בתמיד מורחית
צפונית נותן מורחה צפונה מערבית דרומית
נותן מערבה ואחר כך נותן דרומה אלא אמר
ר' יוחנן מאן תנא סדר יומא רבי שמעון איש
המלצה הוא ורמי סדר יומא אסדר יומא
:ודתנן **פ"ה השני מי שחושב מי וזרק מי**
מדרשן מובח הפנימי ומי מדרשן את המנורה
ומי מעלה אברים לכבש פ"ה השלישי
חדשים לקטורת בואו והפיסו אמר אב"י לא
קשיא כאן בהטבת שתי נרות כאן בהטבת
חמש נרות למימרה דבקטורת מוסקין להו
והא **אב"י** :מסדר מערכה משמיה דגמרא
בד"ס התמיד מוסקין להו אמרי לא קשיא
הרי"א אבא שאול הא לרבינא דתניא לא ייטיב
את הנרות ואח"כ יקטירן אלא יקטירו ואחר
כך ייטיב (ס) אבא שאול אומר כמביב ואחר
כך מוקדו מאי טעמא דאבא שאול דכתיב
'בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות והדר
יקטירנה ורבנן מאי קאמר רחמנא
בעידן

אירי בסדר ארבע פייקות שהיו שם בכל יום
פייס שני היו מפייסין שלש עשרה עבודות: מי שוטט ומי וורק.
את דמו ומי מדרשן מונח הפנימי ומי מעלה אברי תמיד לכבש
וטודקן אותן עליו ואחר כך מעלן משם למנוח משום נרוח עס
לדרח שקל ומוטה ושלש שלש עשרה ומתפרסין ומוחין ומוקדו
לאחר דשן ומכריזין לפייס שליש כלומר באסיפה שלישי ולקמן
(דף כד): מפרש למה מתפרדין ומוחין ומוקדו כדי שמהם הרגש
קול צעורה שנאמר (דף ס"ו). **מדיש**. כהניס שלא הקטירו קטרת מימיהם יתקבצו כולן לכאן לגורל הקטורת אבל לא
שינס דלמחר למ"ד נשחיתת התמיד וזיקת דמו מוסקין להו ולקמן (סס): מפרש טעמא דהפסקה ומנא דידן סבירא ליה בקטורת מוסקין להו הלכך הא
מ"מ שמעינן מינה הטבת הנרות קודמת לקטורת: **לפי שהטבת שתי נרות וכו'.** לקמן פ"ב שלישי ודף לג.) אמרין שמפיקת בהטבת הנרות
משטיב חמש פוסק וממתין עד שנעשה עבודה אחרת בנתיב ומוחין שמים ופליגי אבא שאול ורבנן איכא למאן דלמחר בקטורת מוסקין
להו ואיכא למ"ד נשחיתת התמיד וזיקת דמו מוסקין להו ולקמן (סס): מפרש טעמא דהפסקה ומנא דידן סבירא ליה בקטורת מוסקין להו הלכך הא
דקמני קטרת נרישאל בהטבת שמי נרות קאמר והא דתנן הטבת נרישאל בהטבת שמי נרות קאמר: והא אב"י. לקמן פ"ב שלישי (סס). מסדר
נגידין דקטר מערכה עבודה כל יום ויום: **שמיים דגמרא.** דבר מקובל מכל בני הישיבה שקיבלו מרבוייהם: **לא ייטיב.** שצעתן ואחר כך
יקטיר אלא יקטיר בצלמח ואח"כ יגמור הטבת שמים. והא ל"כ למימר יקטיר חלה ואח"כ יתחיל להיטיב קאמרי רבנן דהא קי"ל דבעי הפסקה
וכל עבודות סדורות זו אחר זו על פי הכתובים לקמן במילתא דלמי ופי אפשר להקטיר עד לאחר זיקת דס התמיד ופי אמרת קטורת
קודמת להטבת הנרות אין לך עוד עבודה להפסיקן כה: **אבא שאול אומר מטיב.** את כולם קודם להקטורת והפסקה בדם התמיד:
מערכ

תנא אב"י ר' יוסי הא ויהו יודעין דמריי הכי מלי שהן מביאין בקר מילתא וידי ספרים משמרו בע"א מהם אמרו
וכשרעה הנריחא נבית המדרש הקשה על דברייה ומילי אמרילם הדרים איפכא: אב"י אמר לא קשיא כאן בהטבת שמי
נרות כו'. וזית אחי לא משני אפי הכי על קושיא דתמיד מיומא דכתיב נרות נרישאל בהטבת (שמי) [אמסן] נרות י"ל
דמתמיד מובח שאל הטבת שמי נרות אריה בסוף היתה קודם קטורת דתנן הם בסוף פרק שלישי מי שזכה ברישון מונח
הפנימי כו' מי שזכה ברישון המנורה נכנס ומלא שמי נרות מורחית וזיקת מדרשן את השאר ומיתא את אלי מלאן שכסו חחר
ומולקין כו' ופי הכי מי סדר התמיד ולא היו מוסקין את הטבת כו' וכל סדר הולמנו והדר מי המל עולין כו' מי שזכה
ברישון המנורה נכנס ומלא שמי נרות מורחית וזיקת מדרשן כו' מי שזכה בקטורת כו' אמלא דהנרות קודם לקטורת ומי
כי דיע טלמח דלא שאל ירבנן הוה מלי נשטיי אה אלא שאל הוה רבין דסדר יומא כרבנן דלא שאל אלא סבך כהא
לקמן כה: נרות היבוא והתמיד כלא שאל דלמחר קטרת אחר כו' נרות ויבוס התמיד מוסקין להו אלא יחיי א"י לא קא
איפכא דיומא מסדר תמיד ורב הונא וכו' יוחנן לא ידעו טלמח דלא שאל ורבנן א"ר: ידעו אלא קשיא להו קושיא דלקמן
תנא נרישאל הטבת שמי נרות כו':

שטיביל ראשי גבעולין ויוס. כלומר כדי שטיבילם בהן טבילה שהיא
בה הלחח ממנה: (א) כל מי שזכה כו'. שלש משניות הן בסדר התמיד
סדורות זו אחר זו וסדר (ב) עבודתו מי שזכה לפייס לדישון מונח
הפנימי נוטל את וכו' וכשסיים סדר מעשה הדישון נקט בתורה
מי שזכה במנורה נוטל את הטני כו'
ומפרש מעשה הטבת נרות וחוזר
ושובה מי שזכה בקטורת ומפרש
הלכותיו אלא כן סדק: **מאן
סנא תמיד רבי שמעון איש המלצה
הוא.** דשמעינן ליה בצרימחא דליירי
בהלכות סדר התמיד: **והא איפכא
שמעינן ליה.** (ה) דבר פלוגמיהו הוא
דשמעינן ליה דפליגי אסתמייה דמסת
תמיד ולא מיתוקמי סתמייה דמסת
כוומיה: דסנן. נמסקת תמיד נא לו
כהן הוירק את הדס לקרן מורחית
לפניו על מונח נותן מתנה ראשונה
(מ) וצ"ל ללפסיה על זו כד שיטת א"ן
וינת ניכרת למזרח ולפון ומשם מקיף
והולך ונא לו לקרן מערבית דרומית
ונותן מערבה דרומה שהעולה טעונה
שמי מתנוט סהן ארבע בשמי קריטו ו
כנה אלכסיה על זו כד שיטת א"ן
הדס נארבע רוחות המונח נארבע
ממנוט ולקמיה (טו): מפרש מאי שנא
הכי מרמי קריטו: **ופני עלה ר' שמעון
איש המלצה משנת בסמידי.** בעלות א"ן
התמיד ממנו דמי לא שאל דתנא לת
ממנו מתנה ראשונה אחת שהיא שמים
כמו שאמרנו מן גאס וינת וכשניה
שמים שהן שמים להפסיקה ולת
מערכה תחילה ואח"כ דרומה דרין
דיאחו שהוא מקיף ונא מן המערב
לדרוס וכשמגיע לקרן נותן שמי
מתנוט כפיסוק וטעמא מפרש לקמיה
(סס ע"ה): **מאן סנא סדר יומא.** מאן תנא
לסדר תמיד דתן מס' דמירי בסדר
יום הכפורים דפליגי אמשניות דקטר
התמיד רבי שמעון איש המלצה הוא
דשמעינן ליה דפליגי אסתמייה דמסת:
הפייס השני. דפריקין דלקמן (כה).

אב"י אמר אפילו תימא
... דעבי עבודה כוליה
למא ולמאי מדר עליה
נמא ומנא טהור לכל
מבורא. וכן עושין לו כל
צבעה הוסיף. ומוקדא את
קטורת ומוקדא את השרת
כיני והתמן בתמיד (פרק ו')
פ"ג מ"י שוכה ברישון (ו')
זוכה כמורה ואחר כך מי
זוכה ברישון. א"ר יוחנן
ואן אמר סדר יומא שבעין
ויש המעשה דמשה
תמיד. כלומר חולק על
נמא שבעה סבת תמיד.
רמי סדר יומא אסדר
נמא. כמאן שנינו קטרת
אחר כך נרות. ובפרק
לאחריו שנינו השרת
פ"ה השני והקטרת
פ"ה השני. ומה נרות
אחר כך שרת. ושני
ב"י את המני דמקדו
קטרת נרות בהטבת שתי
ז"ת ואידך המתיני
מקדו. הנירות לקטרת
הטבת (כ"ו ה"ה) נרות.
מימרה דקטרת תהוו
נרות ומקדו תהוו
שכיב ב' נרות. והא אב"י
סדר מערכה. כלומר
חשב סדר עבודת
מקדו דהביאו לו את
תמיד וברכ מוסקין
מסקין לה. אמר לרבנן
קטרת מוסקין לה. לאבא
:אולי בדם תמיד מוסקין
הו. ואב"י אליבא דאבא
:אולי דתני לא ייטיב
אחר כך יקטיר אלא יקטיר
אחר כך ייטיב. פי' לא
: אולי הבל ואחר כך יקטיר
הו. אב"י יקטיר ואחר כך
: אולי ההטבת. אבא שאול
: יקטיר שניב ואחר כך
הטבת וברכ מוסקין
: ב"ס התמיד ומסקין
: שבת כל הנירות ואחר כך
: קטיר. מאי ענינא דאבא
:אולי דתמיד בבקר ונר.
דבריו פשוטין הן.

תנא אב"י ר' יוסי הא ויהו יודעין דמריי הכי מלי שהן מביאין בקר מילתא וידי ספרים משמרו בע"א מהם אמרו
וכשרעה הנריחא נבית המדרש הקשה על דברייה ומילי אמרילם הדרים איפכא: אב"י אמר לא קשיא כאן בהטבת שמי
נרות כו'. וזית אחי לא משני אפי הכי על קושיא דתמיד מיומא דכתיב נרות נרישאל בהטבת (שמי) [אמסן] נרות י"ל
דמתמיד מובח שאל הטבת שמי נרות אריה בסוף היתה קודם קטורת דתנן הם בסוף פרק שלישי מי שזכה ברישון מונח
הפנימי כו' מי שזכה ברישון המנורה נכנס ומלא שמי נרות מורחית וזיקת מדרשן את השאר ומיתא את אלי מלאן שכסו חחר
ומולקין כו' ופי הכי מי סדר התמיד ולא היו מוסקין את הטבת כו' וכל סדר הולמנו והדר מי המל עולין כו' מי שזכה
ברישון המנורה נכנס ומלא שמי נרות מורחית וזיקת מדרשן כו' מי שזכה בקטורת כו' אמלא דהנרות קודם לקטורת ומי
כי דיע טלמח דלא שאל ירבנן הוה מלי נשטיי אה אלא שאל הוה רבין דסדר יומא כרבנן דלא שאל אלא סבך כהא
לקמן כה: נרות היבוא והתמיד כלא שאל דלמחר קטרת אחר כו' נרות ויבוס התמיד מוסקין להו אלא יחיי א"י לא קא
איפכא דיומא מסדר תמיד ורב הונא וכו' יוחנן לא ידעו טלמח דלא שאל ורבנן א"ר: ידעו אלא קשיא להו קושיא דלקמן
תנא נרישאל הטבת שמי נרות כו':

(א) לקמן י"א. (ב) תמיד ל'
(ג) ב"ו סע'
(ד) ופ"ד משנה א"ן. (ה) לקמן
ס"ה תמיד ל' (פ"ב מש"א).
(ו) לקמן ג"ג. (ז) נפסיה:
(ח) ופ"ד מש"א. (ט) ופ"ד מש"א
ערוינן עט. ד"ה מהן
מלאן.

תורה אור השלם

1. והקטיר עליה אומר.
קטרת שמיים בבקר בבקר
בדושיבו את השרת
יקטירנה: שמות ל ז

הנהגות הב"ה

(א) נ"ב ונרות מורחה
כ"י ונרות מפרסה יוסי:
(ב) שם חלף שאלו אומר.
נ"ב ע"ל דף ק"ג.
(ג) ה"י ד"ה מי שזכה
ל"ל ותיבת לו שזכה:
(ד) בא"י מסדר עבודתן
מי שזכה לפייס דישון
מונח הפנימי ונכנס ונטל
את הטני וכו' מי
שזכה במנורה נכנס ונט
ומפרש מעשה ל"ל ותי
נטל את הטני מתקן:
(ה) שם ד"ה ותיב אלכסיה
שמעין ל' לתנא דארייר
בפלוגמיהו דשמעינן ליה
דפליגי ל"ל:

מוסף רש"י

ראשי גבעולין. על אלו
ולא שבעין נקטין וזה
ל' מי שזכה. את
התמיד (לקמן כ"ה).
הדרים לקטורת. כי היו
מקריין קול צעורה וקולן
ל' אב"י מסדר
מערכה. מ"ה מס' סדר
עבודתו על כל יום ויום.
משמיה דגמרא. דמליה
ישיה דרבנן דני מרשא
ולקמן כ"ז.

תוס' ישנים

הולך לכבוד טעם ומעשה
לצטרף להעמיד כעובד
כיון דטעם ואולי בשניה
לא היה כבוד כבוד ונמשא
היה כבוד וי"ל ר"ל דכיון
דטעם לא היה כבוד בתורה
לא לא כבוד טעם והא דלא
היה כבוד טעם נגדים לא
חש לכבוד דמילא מוסקין
כעובד המנוח מורה אבל
מוח למח כבוד כי כבוד
נגדים תחם יי מקמת ליה
טעם להכי ייחיה לנכות
כי כבוד נגדים לוכית
תמדי רבי שמעון כו' והא
שמעינן ליה איפכא. מיה
דבר הוה מלי היה ספק
לדמיה ואומר ר"ל חלפן
כי כן דרך הלמוד וכן
מליט בעירובין כריש פרק
חלון (דף ע"ג.) גבי מאן
תנא אב"י ר' יוסי הא ויהו יודעין דמריי הכי מלי שהן מביאין בקר מילתא וידי ספרים משמרו בע"א מהם אמרו
וכשרעה הנריחא נבית המדרש הקשה על דברייה ומילי אמרילם הדרים איפכא: אב"י אמר לא קשיא כאן בהטבת שמי
נרות כו'. וזית אחי לא משני אפי הכי על קושיא דתמיד מיומא דכתיב נרות נרישאל בהטבת (שמי) [אמסן] נרות י"ל
דמתמיד מובח שאל הטבת שמי נרות אריה בסוף היתה קודם קטורת דתנן הם בסוף פרק שלישי מי שזכה ברישון מונח
הפנימי כו' מי שזכה ברישון המנורה נכנס ומלא שמי נרות מורחית וזיקת מדרשן את השאר ומיתא את אלי מלאן שכסו חחר
ומולקין כו' ופי הכי מי סדר התמיד ולא היו מוסקין את הטבת כו' וכל סדר הולמנו והדר מי המל עולין כו' מי שזכה
ברישון המנורה נכנס ומלא שמי נרות מורחית וזיקת מדרשן כו' מי שזכה בקטורת כו' אמלא דהנרות קודם לקטורת ומי
כי דיע טלמח דלא שאל ירבנן הוה מלי נשטיי אה אלא שאל הוה רבין דסדר יומא כרבנן דלא שאל אלא סבך כהא
לקמן כה: נרות היבוא והתמיד כלא שאל דלמחר קטרת אחר כו' נרות ויבוס התמיד מוסקין להו אלא יחיי א"י לא קא
איפכא דיומא מסדר תמיד ורב הונא וכו' יוחנן לא ידעו טלמח דלא שאל ורבנן א"ר: ידעו אלא קשיא להו קושיא דלקמן
תנא נרישאל הטבת שמי נרות כו':